

Žiaci čítajú dost', nie však knihy

MEDIÁLNA SPOLUPRÁCA

Mladí získavajú informácie skôr z obrazoviek tabletov či mobilov ako z klasického papiera.

Romana Gogová ^{@hn}
romana.gogova@mafraskovacia.sk

Senec - Deti dnes nečítajú menej, no ich čítanie je úplne iné. Čítajú kratšie texty z obrazoviek moderných technológií. Práve to môže mať dosah na výsledky medzinárodného testovania PISA či PIRLS.

Kniha raritou

„Žiaci dnes viac pracujú na hodinách s tabletmi, ale ja sa im snažím na hodiny „prepašovať“ aj bežné knihy či text na papieri,“ hovorí o svojich hodinách angličtiny Gabriela Knížová, ktorá učí na Súkromnej strednej odbornej škole v Poprade. Jej slová na medzinárodnej odbornej konferencii Učiteľ nie je Google, ktorej boli HN mediálnym partnerom, potvrdil aj Adrian van der Weel, ktorý pôsobí ako podpredseda projektu Cost IS1404 e-read, ktorý sa zaoberá budúcnosťou čítania v digitálnej ére. „Mladí ľudia získavajú viac informácií z obrazovky ako z papiera. Táto doba je typická e-readingom,“ vyjadril sa. Podporovať však žiakov v čítaní z papiera pri vzdelávaní má zmysel. Podľa Weella totiž zložitejší text lepšie pochopia z papiera a informácie z obrazovky považujú za nedôveryhodné.

Dekáda pod priemerom

Nesprávny prístup ku knihám a k ich čítaniu môže viesť k zhoršovaniu čitateľskej gramotnosti, ktorá súvisí s matematickou či prírodovednou gramotnosťou. Kým 15-roční študenti dosiahli v testovaní PISA 2015 skóre v čitateľskej gramotnosti 453, v roku 2009 to bolo 477. Naše skóre je pod priemerom OECD už skoro desať rokov. Podľa odborníkov nie je riešením technológie v školách vynechať. „Pochopili sme, že sa aktívne dajú využívať, ale treba ich mierne limitovať,“ tvrdí veľvyslanec Nemecka na Slovensku Joachim Bleicker. Podľa neho by moderné vyučovanie malo obsahovať tablet, ale aj bežnú učebnicu. Aj o tejto téme spolu na konferencii Učiteľ nie je Google hovorilo viac ako 500 učiteľov z celého Slovenska.

Úroveň čitateľskej gramotnosti

PISA
prírodovedná
gramotnosť
(priemerný počet bodov)

Slovensko
461

OECD
493

PISA
matematická
gramotnosť
(priemerný počet bodov)

Slovensko
475

OECD
490

PIRLS testovanie žiakov štvrtého ročníka

(výsledky čitateľskej gramotnosti v skóre)

	Dievčatá	Chlapci
2016	539	530
2011	540	530
2006	537	525
2001	526	510

Priemerná úspešnosť študentov na maturitách (v percentách)

	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Slovenský jazyk a literatúra	54,7	57,6	53,4	52,3	62,2	61,8	59,1	62,5	60,6	62,9	53,8
Matematika	57	45,9	54,3	45,7	54,4	60,9	50,8	57,9	59	51,2	60,2
Anglický jazyk	53,9	57	57,5	51,4	51,3	55,3	48,4	56,3	54,2	50,1	52,2

50 slov

v texte deti dokážu
prečítať a vnímať

PISA
testovanie 15-ročných žiakov
(výsledky čitateľskej gramotnosti v skóre)

	Slovensko	Poľsko	Česko	Maďarsko	OECD
2015	453	506	487	470	493
2012	463	518	493	488	489
2009	477	500	478	494	481
2006	466	508	483	482	461
2003	469	497	489	482	453

28 percent

Žiakov vo veku 15 rokov nemá základnú čitateľskú gramotnosť

Čo hovorí prleskom profesora Adriana van der Weela, ktorý skúmal deti v školskom veku?

Až v 91 percentách prípadov, keď text obsahoval viac ako 500 slov, miera porozumenia bola výrazne lepšia pri tlači než pri digitálnom čítaní.

Čím zložitejší bol text, tým lepšie bolo pochopenie textu z papiera.

Rolovanie na obrazovke/tablete/v telefóne má negatívny vplyv na porozumenie.

Čítanie z papiera je viac relaxačné ako čítanie z obrazovky.

Text na obrazovkách považujú respondenti za menej vážny ako tlačový text.

Čitatelia textov na papieri sa hlbšie zapájajú, zatiaľ čo tí, ktorí používajú digitálne zariadenia, majú tendenciu čítať viac plytko.

15 miliónov eur

vyčlenilo ministerstvo školstva na podporu čitateľskej gramotnosti

Zdroj: NÚCEM, infografika: HN/M. Záborský